

Jul, 2024.

SMJERNICE I MAPA PUTA ZA POSTUPKE PROTIV **GOVORA MRŽNJE I** **MIZOGINIJE U MEDIJIMA**

Izdavač

Ženska Akcija

ul, Serdara Jola Piletića 8, 81400 Nikšić

zenska.akcija@gmail.com

www.zenskaakcija.me

Urednica

Slavica Striković

Autor

Goran Đurović

Dizajn

Ana Pajović

Štampa

DPC doo, Podgorica

Tiraž

150

SADRŽAJ

UVOD	7
PROPISI KOJIMA JE UREĐEN RAD MEDIJA I POŠTOVANJE PROFESIONALNIH STANDARDI A POSEBNO GOVOR MRŽNJE I DISKRIMINACIJA (MIZOGINIJA)	9
KOJE SU OBAVEZE MEDIJA U SLUČAJU GOVORA MRŽNJE I DISKRIMINACIJE (MIZOGINIJE)?	17
KO JE ODGOVORAN ZA SANKCIONISANJE GOVORA MRŽNJE I DISKRIMINACIJE (MIZOGINIJE)?	21
MAPA PUTA ZA POSTUPKE PROTIV GOVORA MRŽNJE I MIZOGINIJE U MEDIJIMA	23
• Aneks 5.1: primjer prigovora na rad medija u slučaju govora mržnje i diskriminacije prema ženama	25
• Aneks 5.2: primjer predloga za privremeno ograničavanje medijskog sadržaja u slučaju govora mržnje i diskriminacije prema ženama	27
• Aneks 5.3: primjer tužbe zbog neobjavljivanja odgovora i ispravke u slučaju govora mržnje i diskriminacije prema ženama	30
• Aneks 5.4: primjer krivične prijave zbog diskriminacije (mizoginije)	33

UVOD

Dokument *Smjernice i mapa puta za postupke protiv govora mržnje i mizoginije u medijima* (u daljem tekstu: Smjernice), nastao je u okviru projekta “Snažno protiv govora mržnje i mizoginije u online medijima” koji realizuje NVO Ženska akcija uz finansijsku podršku Ministarstva ljudskih i manjinskih prava.

Smjernice koje su pred vama imaju za cilj da olakšaju podnošenje prigovora zainteresovanih građana i građanki u vezi sa kršenjem profesionalnih principa i standarda u programskim sadržajima medija u Crnoj Gori a prvenstveno onih standarda koji se odnose na govor mržnje i diskriminaciju.

Smjernice nude zainteresovanim građanima i građankama informacije o zakonom utvrđenim profesionalnim principima i standardima koje mediji moraju poštovati u svom radu, uključujući i način na koji mogu podnijeti prigovore ukoliko smatraju da mediji krše propisane norme i principe u pogledu profesionalnih standarda koji se odnose na govor mržnje i diskriminaciju.

Smjernice nude primjere za sadržaj prigovora koji se može uputiti medijima zbog kršenja profesionalnih standarda koji se odnose na govor mržnje i diskriminaciju a koji mogu biti dobra osnova za podnošenje konkretnih prigovora na rad elektronskih medija.

Smjernice nude i primjer tužbe koja se može podnijeti nadležnom sudu zbog govora mržnje i diskriminacije u medijima.

Objavljivanje ove publikacije podržalo je Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava u Vladi Crne Gore, u okviru Javnog konkursa „Rodni barometar u Crnoj Gori“ za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u oblasti Rodna ravnopravnost u 2023.godini.

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava ne odgovara za njen sadržaj niti je nužno podržava. Iznijeti stavovi predstavljaju isključivo stavove autora i izdavača.

PROPISI KOJIMA JE UREĐEN RAD MEDIJA I POŠTOVANJE PROFESIONALNIH STANDARDI A POSEBNO GOVOR MRŽNJE I DISKRIMINACIJA (MIZOGINIJA)

U Crnoj Gori, prema podacima Ministarstva kulture i medija od 9. aprila 2024. godine, registrovano je i posluje: 117 internetskih publikacija (portala), 20 štampanih medija (dnevni i periodični izdanja), Radio i Televizija Crne Gore (RTCG), 6 lokalnih javnih TV emitera, 15 lokalnih javnih radio-emitera, 15 komercijalnih TV emitera, 26 komercijalnih radio-emitera, 3 neprofitna radio-emitera.

Osnivanje i rad medija u Crnoj Gori regulisano je kroz tri ključna propisa kojima je stvoren okvir za rad medija: Zakon o medijima (Službeni list Crne Gore, broj 54/2024 od 11.06.2024.), Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama (Službeni list Crne Gore, broj 54/2024 od 11.06.2024.), Zakon o nacionalnom javnom emiteru-javnom medijskom servisu Crne Gore (Službeni list Crne Gore, 60/2024 od 24.06.2024.).

Položaj svih medija u Crnoj Gori regulisan je Zakonom o medijima. U ovom propisu prepoznate su vrste medija, način osnivanja, obaveze u vezi sa javnošću rada, dodjela finansijske podrške za medijski pluralizam i druga važna pitanja za rad medija.

Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama uređuje sva značajna pitanja u vezi osnivanja, emitovanja, prava i obaveza elektronskih emitera, uspostavljanja i nadležnosti Agencije za audiovizuelne medijske usluge (AAVMU), upravljačke strukture Agencije, vršenje nadzora nad sprovođenjem zakona, oduzimanje odobrenja za emitovanje, prekršajnim kaznama. U ovom Zakonu propisane su vrste elektronskih emitera koji su razvrstani na komercijalne, neprofitne i javne emitere. Rad lokalnih javnih emitera (radio i TV stanica) uređen je Zakonom o elektronskim medijima.

Zakonom o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore utvrđeni su ciljevi, misija i odgovornosti nacionalnog javnog emitera, način finansiranja, upravljanja i rukovođenja, raspolaganja imovinom, izbor ombudsmena, ograničenje mandata Savjeta, generalnog direktora i direktora Radija i Televizije.

Prava, obaveze i odgovornosti medija u informisanju uređene su Zakonom o medijima, Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama i Zakonom o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore. Pored ova tri propisa, obaveze i odgovornosti medija u informisanju uređene su Kodeksom novinara/ki Crne Gore koji propisuje principe i smjernice kojih se mediji moraju pridržavati u svom radu.

Dva ključna institucionalna subjekta koja su do sada sprovodila politike u oblasti medija su Ministarstvo kulture i medija (Direktorat za medije) i Agencije za audiovizuelne medijske usluge (AAVMU).

Ministarstvo (Direktorat za medije) je nadležno za kreiranje javnih politika u oblasti medija, kao i nadzor nad primjenom odredbi zakona koje se tiču transparentnosti u štampanim medijima i internetskim publikacijama.

Takođe, Ministarstvo vrši nadzor nad primjenom odredbi koje se odnose na transparentnost finansiranja medija iz javnih sredstava.

Agencija za audiovizuelne medijske usluge (AAVMU) je regulatorni organ za oblast audio-vizuelnih medijskih usluga koji vrši javna ovlašćenja na osnovu zakona. AAVMU je nezavisna od bilo kog organa javnog sektora i od svih pravnih i fizičkih lica koja se bave djelatnošću proizvodnje i emitovanja radijskih i televizijskih programa ili pružanja drugih audio-vizuelnih medijskih usluga. Osnivač AAVMU je država, a prava osnivača u ime države vrši Savjet.

Ima nekoliko ključnih propisa kojim se brani govor mržnje i diskriminacija (uključujući mizoginiju) po bilo kom osnovu su.

Ustav Crne Gore bavi se diskriminacijom, govorom mržnje i vjerskim slobodama, i zabranjuje „izazivanje ili podsticanje mržnje ili netrpeljivosti

po bilo kom osnovu“ (član 7) i svaku „neposrednu ili posrednu diskriminaciju, po bilo kom osnovu“ (član 8).

Zakon o medijima u članu 49 propisuje:

„Medij ne smije širiti, podsticati ili pravdati nasilje, mržnju ili diskriminaciju po osnovu rase, etničke pripadnosti, veze sa nekim narodom ili nacionalnom zajednicom, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, boje kože, pola, roda, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikalnoj organizaciji, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava.“

U članu 52, stav 3, Zakona o medijima, propisano je:

„Prikazom ili opisom scene nasilja u medijskom sadržaju ne smije se povrijediti dostojanstvo žrtve nasilja.

Mediji su dužni da u medijskim sadržajima koji sadrže scene nasilja, posljedice nasilja ili prirodnih katastrofa, poštovanjem standarda Kodeksa, na primjeren način informišu javnost uz eliminisanje senzacionalizma.“

Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama u članu 23 propisuje:

„Emiter je dužan da poštuje privatnost i dostojanstvo građana i štiti integritet maloljetnika.“

Takođe, član 186 ovog zakona propisuje:

„Po prigovoru fizičkog ili pravnog lica na rad pružaoca AVM usluge i distributera linearnih AVM usluga odlučuje direktor Agencije, u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora.“

Član 187 ovog zakona propisuje da će se novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako je

u svojstvu emitera kršio pravo na privatnost ili zaštitu dostojanstva građana ili ugrožava integritet maloljetnih lica.

Krivični zakonik Crne Gore („Sl. list RCG“, br. 70/2003, 13/2004 – ispr. i 47/2006 i „Sl. list CG“, br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 – dr. zakon, 40/2013, 56/2013 – ispr., 14/2015, 42/2015, 58/2015 – dr. zakon, 44/2017, 49/2018 i 3/2020), član 443, propisuje krivično djelo rasne i druge diskriminacije i propagiranje mržnje :

“(1) Ko zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti ili zbog odsustva te pripadnosti ili zbog razlika u pogledu političkog ili drugog ubjeđenja, pola, jezika, obrazovanja, društvenog položaja, socijalnog porijekla, seksualne orijentacije, rod-nog identiteta, invaliditeta, imovnog stanja ili nekog drugog ličnog svojstva krši osnovna ljudska prava i slobode zajamčena opšteprih-vaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarod-nim ugovorima od strane Crne Gore, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se ko vrši proganjanje or-ganizacija ili pojedinaca zbog njihovog zalaganja za ravnopravnost ljudi.

(3) Ko širi ideje o superiornosti jedne rase nad drugom ili propagira mržnju ili netrpeljivost po osnovu rase, pola, invaliditeta, seksualne orijentacije, rodnog identiteta ili drugog ličnog svojstva ili podstiče na rasnu ili drugu diskriminaciju, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(4) Ko djelo iz st. 1 do 3 ovog člana vrši zloupotrebom položaja ili ako je usljed tih djela došlo do nereda ili nasilja, kazniće se za djelo iz st. 1 i 2 ovog člana zatvorom od jedne do osam godina, a za djelo iz stava 3 ovog člana zatvorom od šest mjeseci do pet godina. “

Zakon o javnom redu i miru Crne Gore u članu 19, propisuje: „Ko na javnom mjestu govorom, natpisom, znakom ili na drugi način vrijeđa drugog po osnovu nacionalne, rasne ili vjerske pripadnosti, etničkog porijekla ili drugog ličnog svojstva, kazniće se za prekršaj

novčanom kaznom od 250 eura do 1.500 eura ili kaznom zatvora do 60 dana.“ Ovaj propis se do sada koristio da se pokrenu postupci pro-tiv lica koja putem društvenih mreža šire govor mržnje i vrše diskrim-inaciju po bilo kom osnovu.

Zakon o zabrani diskriminacije (“Sl. list CG”, br. 46/2010, 40/2011 – dr. zakon, 18/2014 i 42/2017) u članu 2 propisano je: “Zabranjen je svaki oblik diskriminacije, po bilo kom osnovu.”

Pravilnik o programskim principima i profesionalnim standard-ima je opšti akt kojeg imaju svi javni emiteri (RTCG i lokalni javni emiteri) a koji propisuje profesionalne standarde među kojima su tačnost, uravnoteženost, objektivnost, pravednost...

Svaka građanka i građanin mogu podnijeti prigovor javnom emiteru u slučaju širenja govora mržnje, diskriminacije ili mizoginog govo-ra. Na internet stranici nevladinog udruženja Media centar (www.mediacentar.me) nalaze se adrese svih medija, bliža uputstva za do-stavljanje prigovora medijima.

Definicije:

Govor mržnje- najopštije se može definisati kao izražavanje koje sa-drži poruke mržnje ili netrpeljivosti prema nekoj rasnoj, nacionalnoj, etničkoj, vjerskoj ili nekoj drugoj grupi ili njenim pripadnicima. U posljednje vrijeme, govor mržnje obuhvata i govor koji je usmjeren u cilju provođenja mržnje i netrpeljivosti prema polu i seksual-noj opredijeljenosti, a sve češće ovaj pojam obuhvata i netrpeljivost prema različitom političkom i drugom mišljenju kao i nacionalnom i društvenom porijeklu. Suštinska prijetnja izražavanju mišljenja sa elementima govora mržnje je u tome što poruka koja se ovakvim iz-ražavanjem šalje građanima/kama, ima za cilj da izazove određene negativne posljedice po određeno lice odnosno grupu lica u zavisnosti od njegovog/njihovog ličnog svojstva ili pripadnosti određenoj grupi, što se može manifestovati kroz:

1) stvaranje prezira prema određenom licu ili grupi;

- 2) stvaranje negativnog stereotipa prema određenom licu odnosno grupi;
- 3) podsticanje diskriminacije i neprijateljstva;
- 4) osudu okoline prema određenom licu ili grupi;
- 5) izazivanje osjećanja nesigurnosti i straha kod određenog lica/ili pripadnika određene grupe;
- 6) nanošenje fizičkih i psihičkih bolova određenom licu odnosno pripadniku određene grupe;
- 7) upućivanje prijetnji određenom licu odnosno grupi;
- 8) podsticanje i izazivanje nasilja prema određenom licu ili grupi;
- 9) stvaranje osjećaja kod velikog dijela građana/ki da je takvo ponašanje prema određenom licu/grupi društveno poželjno i opravdano;
- 10) izazivanje osjećaja kod širokog kruga građana/ki da će takvo ponašanje biti tolerisano, i neće biti predmet odgovornosti.

Lično svojstvo određenog lica odnosno pripadnost određenoj ranjivoj grupi je od suštinskog značaja za određivanje pojma govora mržnje. Poruka izražena u govoru mržnje usmjerena je uvijek na lično svojstvo ili specifičnosti svojstva ugrožene grupe. Ta lična svojstva su:

- 1) rasa; 2) nacionalna ili etnička pripadnost; 3) vjeroispovest; 4) jezik;
- 5) pol; 6) seksualna opredijeljenost; 7) političko i drugo mišljenje i uvjerenje; 8) društveno porijeklo; 9) drugo lično svojstvo.

(Komitet pravnika za ljudska prava YUCOM)

Diskriminacija- je svako pravno ili faktičko pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje postupanja prema jednom licu, odnosno grupi lica u odnosu na druga lica, kao i isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva nekom licu u odnosu na druga lica, koje se zasniva na rasi, boji kože, nacionalnoj pripadnosti, društvenom ili etničkom porijeklu, vezi sa nekim manjinskim narodom

ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili drugom mišljenju, polu, promjeni pola, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji i/ili interseksualnim karakteristikama, zdravstvenom stanju, invaliditetu, starosnoj dobi, imovnom stanju, bračnom ili porodičnom stanju, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugim ličnim svojstvima. (Zakon o zabrani diskriminacije)

Mizoginija je mržnja ili odbojnost prema ženama ili djevojčicama. Mizoginija je jedan od glavnih djelova seksističkih predrasuda i ideologije te, kao takva, predstavlja važan temelj represije žena u društvima kojima dominiraju muškarci. Mizoginija se manifestuje na mnogo načina, od viceva, preko pornografije i nasilja, sve do podučavanja žena da osjećaju prezir prema svom vlastitom tijelu. Mizogonija predstavlja vid diskriminacije.

KOJE SU OBAVEZE MEDIJA U SLUČAJU GOVORA MRŽNJE I DISKRIMINACIJE (MIZOGINIJE)?

Mediji u slučaju govora mržnje, diskriminacije, mizoginije, mogu samostalno ispraviti svoj profesionalni propust ili na osnovu dostavljenog prigovora ili zahtjeva za ispravku netačnih navoda.

Ukoliko se građanka ili građanin odluči da podnese prigovor mediju to može uraditi dostavljanjem popunjenog obrasca (primjer u nastavku Smjernica) na e-mail adresu medija.

U manjem broju medija koji su upisani u evidenciju uspostavljen je mehanizam samoregulacije koji bi trebao da osigura primjenu profesionalnih standarda. Postoje 3 samoregulatorna tijela u ovom trenutku:

Kolektivno samoregulatorno tijelo – **Medijski savjet za samoregulaciju** (<https://www.medijskisavjet.me/index.php/>), u čiji rad su uključeni sledeći mediji: Pobjeda (štampani medij i internetska publikacija), TV Boin (elektronski medij – televizija i internetska publikacija), internetska publikacija CDM, internetska publikacija Analitika, radio DUX, TV Nova M, internetska publikacija Antena M, radio Antena M, TV Teuta, radio Elmag.

Mediji (štampani): Dan (<https://www.dan.co.me/ombudsman>), Vijesti (<https://www.vijesti.me/ombudsman>) i Monitor (<https://www.monitor.co.me/ombudsman/>) imaju svog ombudsmana/ku koji postupi po prigovorima čitateljki i čitalaca.

Na adrese prethodno pomenutih samoregulatornih tijela se može uputiti prigovor.

Takođe, građanka ili građanin mogu dostaviti mediju zahtjev za objavljivanjem ispravke netačnih navoda objavljenih u mediju.

Na osnovu člana 61 Zakona o medijima, lice na koje se odnosi informacija koja može da povrijedi njegovo pravo ili interes, **ima pravo da od glavnog urednika/ce medija zahtijeva da objavi odgovor** kojim se pobija, dopunjuje ili ispravlja neistinita, nepotpuna ili netačno prenijeta informacija (u daljem tekstu: odgovor), bez naknade.

Zahtjev za objavljivanje odgovora ili ispravke može se podnijeti u roku od 30 dana od dana objavljivanja medijskog sadržaja, odnosno od dana kad je lice koje podnosi zahtjev za odgovor ili ispravku saznalo za objavljivanje tog medijskog sadržaja, ako iz objektivnih razloga nije moglo saznati u naznačenom roku.

U zahtjevu se navodi medijski sadržaj na koji se odgovor ili ispravka odnose, kao i datum objavljivanja tog medijskog sadržaja.

Ako glavni urednik/ca ne objavi odgovor, a za to ne postoji neki od razloga iz člana 65 zakona ili ako odgovor ne objavi na propisan način, **lice koje je dostavilo zahtjev za objavu odgovora može protiv medija podnijeti tužbu za objavljivanje odgovora**. Odgovor, odnosno ispravka mora se objaviti bez izmjena i dopuna, osim pravopisnih ispravki koje ne mijenjaju smisao, na istoj strani štampe, sa istom opremom, odnosno u istoj emisiji audiovizuelnog medija u kojem je objavljen medijski sadržaj, tako da plasman u mediju odgovara plasmanu medijskog sadržaja na koji se odnosi, uz napomenu da se radi o odgovoru, odnosno ispravki. Odgovor, odnosno ispravka mora se objaviti u prvom, a najkasnije u drugom izdanju medija, odnosno medijskog sadržaja nakon prijema odgovora, odnosno ispravke.

U internetskim publikacijama, odgovor, odnosno ispravka objavljuje se najkasnije 12 časova po prijemu i mora biti povezana linkom sa medijskim sadržajem na koji se odnosi.

Odgovor, odnosno ispravka ne smije biti nesrazmjerno duža od medijskog sadržaja, odnosno dijela medijskog sadržaja na koji se odnosi (član 64 Zakona o medijima).

Postoje razlozi kada urednik/ca medija nije obavezan/a da objavi odgovor/ispravku građanke ili građanina a to su situacije ako:

1) se odgovor, odnosno ispravka ne odnose na medijski sadržaj zbog kojeg se zahtijeva njihovo objavljivanje ili ne sadrže podatke u vezi sa navodima iznesenim u medijskom sadržaju;

2) se odgovorom, odnosno ispravkom pobijaju činjenice iz objavljenog medijskog sadržaja čija je istinitost već utvrđena pravosnažnom odlukom nadležnog organa;

3) je zahtjev za odgovor, odnosno ispravku podnijelo lice kojem nije povrijeđeno pravo ili interes u skladu sa ovim zakonom;

4) je već objavljen odgovor, odnosno ispravka na isti medijski sadržaj ili je u istom mediju, u drugom medijskom sadržaju (intervju, izjava i dr.), po zahtjevu istog lica već objavljena reakcija iste sadržine kao podneseni odgovor, odnosno ispravka;

5) je sadržina odgovora, odnosno ispravke takva da bi njihovo objavljivanje izazvalo zabranu širenja medijskog sadržaja, krivičnu ili prekršajnu odgovornost ili građanskopravnu odgovornost prema trećim licima;

6) lice koje podnosi zahtjev za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke nije navelo ime, prezime, adresu ili broj lične karte, odnosno naziv ili sjedište pravnog lica;

7) su odgovor, odnosno ispravka nesrazmjerno duži od medijskog sadržaja na koji se odnose, a podnosilac/teljka zahtjeva odbije pisani zahtjev glavnog urednika medija da odgovor, odnosno ispravku skrati;

8) su odgovor, odnosno ispravka napisani na jeziku različitom od jezika na kojem je objavljen medijski sadržaj na koji se odnose, a nijesu naknadno, na zahtjev glavnog urednika/ce, prevedene na taj jezik i

9) odgovor, odnosno ispravka osporavaju informaciju koja je vjerodostojno prenijeta sa javnog događaja.

Glavni urednik/ca medija dužan je da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke, obavijesti podnosioca/teljku zahtjeva o razlogu zbog kojeg odbija da objavi odgovor, odnosno ispravku.

Postupak po tužbi za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke je hitan. Tužba se podnosi u roku od 30 dana od dana isteka roka za objavljivanje odgovora ili ispravke.

Komentari na portalima- građanka i građanin mogu zatražiti od osnivača internetske publikacije (portala) brisanje komentara koji sadrži govor mržnje ili mizogini govor.

U tom slučaju, na osnovu člana 44 Zakona medijima, stav 5: “Osnivač internetske publikacije dužan je da ukloni komentar koji predstavlja očigledno nezakonit sadržaj ili kojim se krše zakonom zaštićena prava, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 60 minuta od saznanja ili od dobijanja prijave drugog lica da taj komentar predstavlja očigledno nezakonit sadržaj ili da se tim komentarom krše zakonom zaštićena prava.”

KO JE OGOVORAN ZA SANKCIONISANJE GOVORA MRŽNJE I DISKRIMINACIJE (MIZOGINIJE)?

Na osnovu člana 45 Zakona o medijima, osnivač medija, odgovoran je za objavljeni medijski sadržaj, ako je bio uključen u uređivački postupak koji je doveo do objavljivanja tog medijskog sadržaja. Za štetu pričinjenu objavljivanjem neistinitog, nepotpunog ili drugog medijskog sadržaja solidarno odgovaraju osnivač medija, glavni urednik/ica, urednik/ica za pojedina izdanja ili rubrike i novinar/ka ili autor/ka koji nije novinar/ka, ako se dokaže da su postupali suprotno dužnoj novinarskoj pažnji.

Zaštita prava povodom govora mržnje, diskriminacije (uključujući mizogini govor) obezbjeđuje se pred nadležnim osnovnim sudom.

Na osnovu člana 56 Zakona o medijima, nadležni sud može, na predlog državnog tužioca ili lica koje traži zaštitu prava (povodom govora mržnje, diskriminacije uključujući i mizogini govor), donijeti rješenje o privremenom ograničavanju daljeg širenja medijskog sadržaja do pravosnažnosti rješenja o zabrani daljeg širenja tog sadržaja. Podnositelac predloga (građanka ili građanin) dužan je da obrazloži razloge za privremeno ograničavanje daljeg širenja medijskog sadržaja. O predlogu građanke ili građanina sud odlučuje u roku od šest časova od njegovog podnošenja.

Nadležni (osnovni) sud je dužan da rješenje o privremenom ograničavanju daljeg širenja medijskog sadržaja odmah dostavi osnivaču medija, glavnom uredniku/ci, štampariji, distributeru i operatoru koji pruža uslugu pristupa internetu, kao i autoru/ki medijskog sadržaja ako je poznat/a.

Ovo praktično znači da svaka građanka ili građanin koji je predmet govora mržnje ili diskriminacije (ili mizoginog govora), može pokrenuti postupak pred nadležnim (osnovnim) sudom.

Takođe, (osnovni) sud je nadležan za tužbe koje se odnose na **objavlivanje odgovora** kojim se pobija, dopunjuje ili ispravlja neistinita, nepotpuna ili netačno prenijeta informacija u medijima.

MAPA PUTA ZA POSTUPKE PROTIV GOVORA MRŽNJE I MIZOGINIJE U MEDIJIMA

Mogući koraci u postupcima:

1. Ukoliko u medijima primijetite da se plasira govor mržnje ili diskriminacija prema ženama (što uključuje i mizogini govor) možete samom mediju ili samoregulatornom tijelu čiji je medij član, dostaviti prigovor opisan u Aneksu 5.1 ovih Smjernica. Ukoliko medij ne odgovori ili ne prihvati prigovor možete koristiti postupak pred nadležnim sudom i tražiti zabranu daljeg širenja sadržaja što je opisano u Aneksu 5.3 ovih Smjernica ili podnijeti krivičnu prijavu što je opisano u Aneksu 5.4.
2. Ukoliko u medijima primijetite da se plasira govor mržnje ili diskriminacija prema ženama (što uključuje i mizogini govor) možete samom mediju da dostavite odgovor/ispravku na problematični sadržaj i zatražite da se vaše reagovanje objavi u roku od 48 sati ili 12 sati ako se radi o portalu. Ukoliko medij ne objavi odgovor/ispravku netačnih navoda, možete koristiti postupak pred nadležnim sudom i tražiti zabranu daljeg širenja sadržaja što je opisano u Aneksu 5.3 ovih Smjernica ili podnijeti krivičnu prijavu što je opisano u Aneksu 5.4.
3. Ukoliko u medijima primijetite da se plasira govor mržnje ili diskriminacija prema ženama (što uključuje i mizogini govor) možete odmah nadležnom sudu dostaviti predlog za zabranu daljeg širenja sadržaja što je opisano u Aneksu 5.3 ovih Smjernica.
4. Ukoliko u medijima primijetite da se plasira govor mržnje ili diskriminacija prema ženama (što uključuje i mizogini govor) možete podnijeti krivičnu prijavu protiv osnivača, urednika i novinara ili novinarke, što je opisano u Aneksu 5.4.

MAPA PUTA ZA POSTUPKE PROTIV GOVORA MRŽNJE
I MIZOGINJE U MEDIJIMA

ANEKS 5.1:
PRIMJER PRIGOVORA NA RAD MEDIJA U SLUČAJU
GOVORA MRŽNJE I DISKRIMINACIJE PREMA ŽENAMA

PRIGOVOR NA EMITOVANI PROGRAMSKI SADRŽAJ

Obrazac 2

PODACI O PODNOSIOCU PRIGOVORA	
Naziv pravnog lica	Ženska akcija
Ime ovlašćenog lica	Slavica Striković
PODACI O OVLAŠĆENOM LICU	
Adresa	
Telefon	
Faks	
Email	
PROGRAMSKI SADRŽAJ NA KOJI SE PODNOSI PRIGOVOR	
Vrsta programa	Radijski ☒ Televizijski ☐
Naziv sadržaja	Dnevnik/Vijesti/Info
Datum i vrijeme emitovanja	22. jun 2024, u 18h
PREKRŠENA OBAVEZA	
Poštovanja privatnosti i dostojanstva građana	☒
Zaštita integriteta maloljetnih lica	☐
Čuvanje snimaka emitovanih sadržaja	☐

OBRAZLOŽENJE

Prigovor podnosimo zbog kršenja obaveze elektronskog medija da ne smiju podsticati, omogućavati podsticanje ili širiti govor mržnje i vršiti diskriminaciju.

Neki od stavova iz priloga emitovanog dana _____ u emisiji _____, novinara/ke _____, krše pojedine važne odredbe člana 39 Zakona o medijima. U nekoliko navrata u prilogu se iznose vrijednosni sudovi o ženama u kojima se direktno ili stavljanjem u problematičan kontekst koristi govor mržnje i podstiče na nasilje protiv građanki Crne Gore koji koriste svoje pravo da mirno protestuju protiv _____. Novinar/ka građanke koje učestvuju na protestima naziva _____ izjednačavajući ih sa militantnom organizacijom, protiv kojih se bore razvijene demokratije.

U posljednjem dijelu priloga, novinar građanke koji koriste svoje ustavno pravo na protest naziva "zombijima", upozoravajući da bi oni mogli upropastiti predstojeću turističku sezonu. Iznoseći navedene stavove, autor/ka se ogriješio/la o čl. 49 Zakona o medijima, koji propisuje:

„Medij ne smije širiti, podsticati ili pravdati nasilje, mržnju ili diskriminaciju po osnovu rase, etničke pripadnosti, veze sa nekim narodom ili nacionalnom zajednicom, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, boje kože, pola, roda, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikalnoj organizaciji, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava.“

Zbog prethodno navedenog dostavljamo prigovor i tražimo da glavni i odgovorni urednik/ca ili ombudsman/ka vašeg medija uputi izvinjenje građankama koje su diskriminisane. Ukoliko odbijete naš prigovor i ne uputite javno izvinjenje građankama, podnijemo tužbu nadležnom sudu u skladu sa Zakonom o medijima.

	Vrijeme
	Vrijeme
	Adresa
Elektronskom poštom ☐	Email
Faksom ☐	Broj faksa
POTPIS PODNOSIOCA PRIGOVORA	

ANEKS 5.2:

PRIMJER PREDLOGA ZA PRIVREMENO OGRANIČAVANJE ŠIRENJA MEDIJSKOG SADRŽAJA U SLUČAJU GOVORA MRŽNJE I DISKRIMINACIJE PREMA ŽENAMA

Osnovni sud u Podgorici

Podnosilac: NVO Ženska akcija

Na osnovu člana 56 Zakona o medijima (Službeni list Crne Gore, broj 54/2024 od 11.06.2024.), podnosimo

Predlog za privremeno ograničavanje daljeg širenja medijskog sadržaja

OBRAZLOŽENJE

U prilogu emitovanom dana _____ u emisiji _____, novinara/ke _____, krše se pojedine važne odredbe člana 49 Zakona o medijima. U nekoliko navrata u prilogu se iznose vrijednosni sudovi o ženama u kojima se direktno ili stavljanjem u problematičan kontekst koristi govor mržnje i podstiče na nasilje protiv građanki Crne Gore koji koriste svoje pravo da mirno protestuju protiv _____.

Novinar/ka građanke koje učestvuju na protestima naziva _____ izjednačavajući ih sa militantnom organizacijom, protiv kojih se bore razvijene demokratije.

U posljednjem dijelu priloga, novinar građanke koji koriste svoje ustavno pravo na protest naziva "zombijima", upozoravajući da bi oni mogli upropastiti predstojeću turističku sezonu.

Iznoseći navedene stavove, autor/ka se ogriješio/la o čl. 49 Zakona o medijima, koji propisuje:

„Medij ne smije širiti, podsticati ili pravdati nasilje, mržnju ili diskriminaciju po osnovu rase, etničke pripadnosti, veze sa nekim narodom ili nacionalnom zajednicom, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, boje kože, pola, roda, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikalnoj organizaciji, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava.“

U članu 56 Zakona o medijima propisano je:

“Nadležni sud može, na predlog državnog tužioca ili lica koje traži zaštitu prava iz čl. 47 do 52 ovog zakona, donijeti rješenje o privremeno ograničavanju daljeg širenja medijskog sadržaja do pravosnažnosti rješenja o zabrani daljeg širenja tog sadržaja.

Podnosilac predloga iz stava 1 ovog člana dužan je da obrazloži razloge za privremeno ograničavanje daljeg širenja medijskog sadržaja.

O predlogu iz stava 1 ovog člana sud odlučuje u roku od šest časova od njegovog podnošenja.”

Član 49 Zakona o medijima propisuje:

„Medij ne smije širiti, podsticati ili pravdati nasilje, mržnju ili diskriminaciju po osnovu rase, etničke pripadnosti, veze sa nekim narodom ili nacionalnom zajednicom, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, boje kože, pola, roda, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikalnoj organizaciji, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava.“

Iz opisa priloga emitovanog na _____ dana _____ očigledno je da se radi o diskriminaciji, mizoginom govoru i govoru mržnje te zbog toga tražimo da sud postupi po zakonu i u roku od 6 časova odluči o donošenju odluke o privremeno ograničavanju daljeg širenja medijskog sadržaja i da o tome obavijesti osnivača medija, glavnog urednika/cu, štampariju/distributera/ operatora koji pruža uslugu pristupa internetu, kao i autora/ku medijskog sadržaja.

U Podgorici, dana 25. juna 2024. godine U ime podnosioca predloga

ANEKS 5.3:
**PRIMJER TUŽBE ZBOG NEOBJAVLJIVANJA ODGOVORA I
ISPRAVKE U SLUČAJU GOVORA MRŽNJE I DISKRIMINACIJE
PREMA ŽENAMA**

Osnovni sud u Podgorici

Podnosilac: NVO Ženska akcija

Na osnovu člana 61 Zakona o medijima (Službeni list Crne Gore, broj 54/2024 od 11.06.2024.), podnosimo

Tužbu za objavljivanje odgovora

OBRAZLOŽENJE

U prilogu emitovanom dana _____ u emisiji _____, novinara/ke _____, krše se pojedine važne odredbe člana 49 Zakona o medijima. U nekoliko navrata u prilogu se iznose vrijednosni sudovi o ženama u kojima se direktno ili stavljanjem u problematičan kontekst koristi govor mržnje i podstiče na nasilje protiv građanki Crne Gore koji koriste svoje pravo da mirno protestuju protiv _____.

Novinar/ka građanke koje učestvuju na protestima naziva _____ izjednačavajući ih sa militantnom organizacijom, protiv kojih se bore razvijene demokratije.

U posljednjem dijelu priloga, novinar građanke koji koriste svoje ustavno pravo na protest naziva “zombijima”, upozoravajući da bi oni mogli upropastiti predstojeću turističku sezonu.

Iznoseći navedene stavove, autor/ka se ogriješio/la o čl. 49 Zakona o medijima, koji propisuje:

„Medij ne smije širiti, podsticati ili pravdati nasilje, mržnju ili diskriminaciju po osnovu rase, etničke pripadnosti, veze sa nekim narodom ili nacionalnom zajednicom, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, boje kože, pola, roda, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikalnoj organizaciji, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava.“

Iz opisa priloga emitovanog na _____ dana _____ očigledno je da se radi o diskriminaciji, mizoginom govoru I govoru mržnje

Naša organizacija je u skladu sa članom 63 Zakona o medijima u roku kraćem od 30 dana uputila mediju _____ (naziv medija) zahtjev za objavljivanje odgovora i ispravku neistinitih navoda.

Kako je propisano članom 63 Zakona o medijima, u zahtjevu smo jasno naveli medijski sadržaj na koji se odgovor i ispravka odnose, kao i datum objavljivanja tog medijskog sadržaja.

Obaveza medija bila je da u skladu sa članom 64 Zakona o medijima, odgovor, odnosno ispravku objavi u prvom, a najkasnije u drugom izdanju medija, odnosno medijskog sadržaja nakon prijema odgovora, odnosno ispravke.

Ni nakon 20 dana od podnijetog zahtijeva za objavljivanje odgovora i ispravke, tuženi nije objavio odgovor. Takođe, ukazujemo da tuženi nije u skladu sa članom 65 Zakona o medijima ispunio propisanu obavezu koja glasi: “Glavni urednik medija dužan je da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtijeva za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke, obavijesti podnosioca zahtijeva o razlogu zbog kojeg odbija da objavi odgovor, odnosno ispravku.”

Kako su prekršeni zakonski rokovi u kojima je tuženi morao da objavi odgovor i ispravku ili da obavijesti podnosioca zahtijeva o razlogu zbog

kojeg odbija da objavi odgovor, odnosno ispravku, stekli su se uslovi za hitno postupanje suda i primjenu kaznenih odredbi zakona.

Iz svega navedenog **Predlažemo**

da se tužba prihvati i tuženom izreknu mjere u skladu sa zakonom.

U Podgorici, dana 25. juna 2024. godine

U ime podnosioca predloga

ANEKS 5.4:

PRIMJER KRIVIČNE PRIJAVE ZBOG DISKRIMINACIJE (MIZOGINIJE)

Osnovno Državno Tužilaštvo

n/r Ovlašćenom tužiocu

K R I V I Č N A P R I J A V A

PROTIV okrivljenog: _____ (ima/naziv osnivača) i _____ (glavnog i odgovornog urednika/ce- ime i prezime), _____, (ime i prezime novinara/novinarke) _____ (naziv medija), koji su odgovorni za objavljivanje priloga naziva _____, dana _____ u okviru medijskog sadržaja pod nazivom _____ (navesti naziv emisije)

ČIME su izvršili krivično djelo **Diskriminacija iz člana 443 Krivičnog zakonika Crne Gore**, sve na krajnje namjeran način u sa direktnim umišljajem odnosno potpunim stanjem svijesti i volje da se djelo učini i proizvedu negativne posljedice po _____ (navesti ime i prezime oštećene ili grupe, organizacije ili druge zajednice) odnosno htjenjem da se djelo izvrši i učine negativne posljedice i podstakne nasilje prema oštećenima.

O B R A Z L O Ž E N J E

U prilogu emitovanom dana _____ u emisiji _____, novinara/ke _____, krše se pojedine važne odredbe člana 49 Zakona o medijima (Službeni list Crne Gore, broj 54/2024 od 11.06.2024.). U nekoliko navrata u prilogu se iznose vrijednosni sudovi o ženama u kojima se direktno ili stavljanjem u problematičan kontekst koristi govor mržnje i podstiče na nasilje protiv građanki Crne Gore koji koriste svoje pravo da mirno protestuju protiv _____.

Novinar/ka građanke koje učestvuju na protestima naziva _____ izjednačavajući ih sa militantnom organizacijom, protiv kojih se bore razvijene demokratije.

U posljednjem dijelu priloga, novinar/ka građanke koji koriste svoje ustavno pravo na protest naziva “zombijima”, upozoravajući da bi oni mogli upropastiti predstojeću turističku sezonu.

Iznoseći navedene stavove, autor/ka se ogriješio/la o čl. 49 Zakona o medijima, koji propisuje:

„Medij ne smije širiti, podsticati ili pravdati nasilje, mržnju ili diskriminaciju po osnovu rase, etničke pripadnosti, veze sa nekim narodom ili nacionalnom zajednicom, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, boje kože, pola, roda, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikalnoj organizaciji, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava.“

Govor mržnje najopštije se može definisati kao izražavanje koje sadrži poruke mržnje ili netrpeljivosti prema nekoj rasnoj, nacionalnoj, etničkoj, vjerskoj ili nekoj drugoj grupi ili njenim pripadnicima. U posljednje vrijeme, govor mržnje obuhvata i govor koji je usmjeren u cilju proizvođenja mržnje i netrpeljivosti prema polu i seksualnoj opredijeljenosti, a sve češće ovaj pojam obuhvata i netrpeljivost prema različitim političkom i drugom mišljenju kao i nacionalnom i društvenom porijeklu. Suštinska prijetnja izražavanju mišljenja sa elementima govora mržnje je u tome što poruka koja se ovakvim izražavanjem šalje građanima, ima za cilj da izazove određene negativne posljedice po određeno lice odnosno grupu lica u zavisnosti od njegovog/njihovog ličnog svojstva ili pripadnosti određenoj grupi, što se može manifestovati kroz:

- 1) stvaranje prezira prema određenom licu ili grupi;
- 2) stvaranje negativnog stereotipa prema određenom licu odnosno grupi;

- 3) podsticanje diskriminacije i neprijateljstva;
- 4) osudu okoline prema određenom licu ili grupi;
- 5) izazivanje osećanja nesigurnosti i straha kod određenog lica/ili pripadnika određene grupe;
- 6) nanošenje fizičkih i psihičkih bolova određenom licu odnosno pripadniku određene grupe;
- 7) upućivanje pretnji određenom licu odnosno grupi;
- 8) podsticanje i izazivanje nasilja prema određenom licu ili grupi;
- 9) stvaranje osećaja kod velikog dela građana da je takvo ponašanje prema određenom licu/grupi društveno poželjno i opravdano;
- 10) izazivanje osećaja kod širokog kruga građana da će takvo ponašanje biti tolerisano, i neće biti predmet odgovornosti.

Lično svojstvo određenog lica odnosno pripadnost određenoj ranjivoj grupi je od suštinskog značaja za određivanje pojma govora mržnje. Poruka izražena u govoru mržnje usmjerena je uvek na lično svojstvo ili specifičnosti svojstva ugružene grupe. Ta lična svojstva su:

- 1) rasa;
- 2) nacionalna ili etnička pripadnost;
- 3) vjeroispovest;
- 4) jezik;
- 5) pol;
- 6) seksualna opredijeljenost;
- 7) političko i drugo mišljenje i uvjerenje;
- 8) društveno porijeklo;
- 9) drugo lično svojstvo.

Zakon o zabrani diskriminacije (“Sl. list CG”, br. 46/2010, 40/2011 - dr. zakon, 18/2014 i 42/2017) diskriminaciju definiše na sledeći način:

„Diskriminacija je svako pravno ili faktičko pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje postupanja prema jednom licu, odnosno grupi lica u odnosu na druga lica, kao i isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva nekom licu u odnosu na druga lica, koje se zasniva na rasi, boji kože, nacionalnoj pripadnosti, društvenom ili etničkom porijeklu, vezi sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili drugom mišljenju, polu, promjeni pola, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji i/ili interseksualnim karakteristikama, zdravstvenom stanju, invaliditetu, starosnoj dobi, imovnom stanju, bračnom ili porodičnom stanju, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugim ličnim svojstvima.“

Iz opisa priloga emitovanog na _____ dana _____ očigledno je da se radi o diskriminaciji, mizoginom govoru i govoru mržnje

Dokaz:

- Link za sporni prilog

Nаша organizacija je u skladu sa članom 63 Zakona o medijima u roku kraćem od 30 dana uputila mediju _____ (naziv medija) zahtijev za objavljivanje odgovora i ispravku neistinitih navoda.

Kako je propisano članom 63 Zakona o medijima, u zahtjevu smo jasno naveli medijski sadržaj na koji se odgovor i ispravka odnose, kao i datum objavljivanja tog medijskog sadržaja.

Obaveza medija bila je da u skladu sa članom 64 Zakona o medijima, odgovor, odnosno ispravku objavi u prvom, a najkasnije u drugom izdanju medija, odnosno medijskog sadržaja nakon prijema odgovora, odnosno ispravke.

U zakonskom roku okrivljeni/a nije objavio/la odgovor i ispravku navoda iz spornog medijskog sadržaja što je otežavajuća okolnost u ovom slučaju.

Krivični zakonik Crne Gore („Sl. list RCG“, br. 70/2003, 13/2004 – ispr. i 47/2006 i „Sl. list CG“, br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 – dr. zakon, 40/2013, 56/2013 – ispr., 14/2015, 42/2015, 58/2015 – dr. zakon, 44/2017, 49/2018 i 3/2020), **član 443**, stav 1 propisuje krivično djelo rasne i druge diskriminacije:

“(1) Ko zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti ili zbog odsustva te pripadnosti ili zbog razlika u pogledu političkog ili drugog ubjeđenja, pola, jezika, obrazovanja, društvenog položaja, socijalnog porijekla, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, invaliditeta, imovnog stanja ili nekog drugog

ličnog svojstva krši osnovna ljudska prava i slobode zajamčena opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima od strane Crne Gore, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se ko vrši proganjanje organizacija ili pojedinaca zbog njihovog zalaganja za ravnopravnost ljudi.

(3) Ko širi ideje o superiornosti jedne rase nad drugom ili propagira mržnju ili netrpeljivost po osnovu rase, pola, invaliditeta, seksualne orijentacije, rodnog identiteta ili drugog ličnog svojstva ili podstiče na rasnu ili drugu diskriminaciju, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(4) Ko djelo iz st. 1 do 3 ovog člana vrši zloupotrebom položaja ili ako je usljed tih djela došlo do nereda ili nasilja, kazniće se za djelo iz st. 1 i 2 ovog člana zatvorom od jedne do osam godina, a za djelo iz stava 3 ovog člana zatvorom od šest mjeseci do pet godina. “

Iz priloženog je jasno da se spornim medijskim saržajem nedvosmisleno krši član 443 Krivičnog zakonika Crne Gore.

Odgovornost za učinjeno krivično djelo solidarno dijele osnivač, urednik/ca i novinar/ka medija.

Član 45 Zakona o medijima (Službeni list Crne Gore, broj 54/2024 od 11.06.2024.), propisuje:

“Osnivač medija, odgovoran je za objavljeni medijski sadržaj, ako je bio uključen u uređivački postupak koji je doveo do objavljivanja tog medijskog sadržaja.

Za štetu pričinjenu objavljivanjem neistinitog, nepotpunog ili drugog medijskog sadržaja solidarno odgovaraju osnivač medija, glavni urednik, urednik za pojedina izdanja ili rubrike i novinar ili autor koji nije novinar, ako se dokaže da su postupali suprotno dužnoj novinarskoj pažnji.”

Iz svega navedenog:

PREDLAŽEM da nadležni tužilac u Podgorici pokrene krivični postupak, te da odgovorna lica (osnivača, urednika/cu i novinara/ku) medija optuži Sudu sa predlogom da se po zakonu kazne za krivično djelo **iz čl:443 Krivičnog zakonika Crne Gore.**

U Podgorici, 1.07.2024.

Podnosilac:
